

Literatuur:

Grote namen: Grass, Walser, Schneider, Timm

Gevestigde en nieuwe schrijvers 1990-2015

Oost-Duitse auteurs zagen zich in de jaren negentig bijna gedwongen om in hun werk het leven in en de ondergang van de DDR te behandelen. Het werk van West-Duitse schrijvers vertoonde meer continuïteit met de periode voor de eenwording. Grote namen als Günter Grass, Martin Walser, Peter Schneider en Uwe Timm schreven door vanuit een onaangevochten positie.

Günter Grass (1927-2015) ontwikkelde zich vanaf de jaren zestig tot een van de bekendste schrijvers van Duitsland. Met zijn boeken veroorzaakte hij felle discussies over de verantwoordelijkheid voor de misdaden van het Derde Rijk. Grass groeide uit tot een morele autoriteit met een grote schare volgelingen. Hij werd wel de *praeceptor Germaniae* genoemd, de leraar van Duitsland.

In zijn boeken 'Ein weites Feld' (1995), 'Mein Jahrhundert' (1999) en 'Unterwegs von Deutschland nach Deutschland. Tagebuch 1990' (2009) streefde Grass ernaar de sleutelgebeurtenissen van de 20e eeuw genuanceerd en vanuit breed perspectief te belichten. Bij verschijning van zijn autobiografische werk 'Beim Häuten der Zwiebel' (2006) maakte Grass bekend als 17-jarige lid te zijn geweest van de Waffen-SS. Hij kreeg een golf van kritiek over zich heen en zijn morele autoriteit kwam onder druk te staan.

Grass sloot zijn oeuvre in het jaar van zijn overlijden af met het onvoltooide werk 'Vonne Endlichkeit' (2015), een verzameling proza, poëzie en tekeningen met als thema de eindigheid, een overkoepelend bewijs van zijn kunnen.

Proza- en theaterschrijver Martin Walser (1927) hoorde net als Heinrich Böll en Siegfried Lenz bij de grote schrijvers die in het na-oorlogse West-Duitsland de literatuurscene bepaalden. Ook op gevorderde leeftijd is Walser in hoog tempo blijven publiceren. Veel van zijn werk beschrijft persoonlijke, soms autobiografische levensverhalen, waarin het thema liefde vaak de boventoon voert.

Meer maatschappelijk engagement is te vinden bij Peter Schneider (1940). In

'Eduards Heimkehr' (1999) of 'Skylla' (2005) beschrijft Schneider actuele kwesties of vraagstukken uit de jongste geschiedenis, zoals het veranderde leven in Berlijn na de Duitse eenwording.

De 20e-eeuwse Duitse geschiedenis is ook thema in het meeste werk van Uwe Timm (1940). Vaak vormt zijn werk, dat zich kenmerkt zich door een rustige en toegankelijke schrijfstijl, een persoonlijke zoektocht. De vraag hoe het Timms oudere broer verging in de Tweede Wereldoorlog aan het Oostfront ligt ten grondslag aan 'Am Beispiel meines Bruders' (2003). In 'Der Freund und der Fremde' (2005) zoekt Timm naar antwoorden op de vraag wie zijn kennis Benno Ohnesorg, die in 1967 tijdens [studentenprotesten](#) werd doodgeschoten, precies was. Ook schreef hij over de linkse terreurorganisatie [Rote Armee Fraktion](#) of de [val van de Muur](#).

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/1554/grote-namen-grass-walser-schneider-timm>